Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Verotuksen avoimuutta koskeva paketti”

(2015/C 423/14)

Esittelijä: Hicham IMANE (BE, PES), Vallonian parlamentin jäsen

Viiteasiakirjat: Ehdotus neuvoston direktiiviksi neuvoston direktiivin 2003/48/EY kumoamisesta

COM(2015) 129 final

Ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla

COM(2015) 135 final

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle verotuksen avoimuudesta verovilpin ja veron kiertämisen torjumiseksi

COM(2015) 136 final

I **MUUTOSEHDOTUKSET** (COM(2015) 135 final)

Muutosehdotus 1

Johdanto-osan 8 kappale

Komission ehdotus	*AK:n muutosehdotus*
(8) Jäsenvaltioiden olisi vaihdettava perustiedot, jotka on toimitettava myös komissiolle. Tämän ansiosta komissio voi milloin tahansa seurata ja arvioida tehokkaasti rajatylittävissä tilanteissa annettavia ennakkopäätöksiä ja ennakkohinnoittelusopimuksia koskevien tietojen automaattisen vaihdon tosiasiallista soveltamista. Tällainen tietojen vaihto ei vapauta jäsenvaltiota velvollisuudesta ilmoittaa valtiontuesta ***komissiolle***.	(8) Jäsenvaltioiden olisi vaihdettava perustiedot, jotka on toimitettava myös komissiolle. Tämän ansiosta komissio voi milloin tahansa seurata ja arvioida tehokkaasti rajatylittävissä tilanteissa annettavia ennakkopäätöksiä***, joiden tavoitteena on alentaa kansallisen verolainsäädännön mukaista veropohjaa konsernirakenteen perusteella,*** ja ennakkohinnoittelusopimuksia koskevien tietojen automaattisen vaihdon tosiasiallista soveltamista. Tällainen tietojen vaihto ei vapauta jäsenvaltiota velvollisuudesta ilmoittaa ***komissiolle*** valtiontuesta ***eli yritysverotuksesta, joka saattaa olla EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea***.

Perustelu

Täsmennetään oikeudellisesti kyseessä olevien valtiontukien alaa.

Muutosehdotus 2

Johdanto-osan 12 kappale

Komission ehdotus	*AK:n muutosehdotus*
(12) Olisi erityisesti säädettävä sellaisen keskusrekisterin perustamisesta, johon kaikilla jäsenvaltioilla ja komissiolla olisi pääsy ja johon komissio ja jäsenvaltiot ***lataisivat*** ja ***tallettaisivat*** tietoja ***sen sijaan, että ne vaihtavat niitä sähköpostin välityksellä***, jotta edistetään resurssien tehokasta käyttöä, helpotetaan tietojenvaihtoa ja vältetään jäsenvaltioille tulevaa tarvetta tehdä vastaavia muutoksia omiin järjestelmiinsä tiedon tallettamiseksi. Komission olisi vahvistettava mainitun rekisterin perustamista varten tarpeelliset käytännön järjestelyt direktiivin 2011/16/EU 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.	(12) Olisi erityisesti säädettävä sellaisen keskusrekisterin perustamisesta, johon kaikilla jäsenvaltioilla ja komissiolla olisi pääsy ja johon komissio ja jäsenvaltiot ***lataavat*** ja ***tallettavat*** tietoja, jotta edistetään resurssien tehokasta käyttöä, helpotetaan tietojenvaihtoa ja vältetään jäsenvaltioille tulevaa tarvetta tehdä vastaavia muutoksia omiin järjestelmiinsä tiedon tallettamiseksi. Komission olisi vahvistettava mainitun rekisterin perustamista varten tarpeelliset käytännön järjestelyt direktiivin 2011/16/EU 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen ***ja siten, että jäsenvaltioille taataan mahdollisuus määrittää päätöksen edunsaajat***.

Perustelu

Tarvittavien tietojen lataamista ja tallettamista keskusrekisteriin ei tulisi esittää valinnaisena. Se ei myöskään sulje pois sähköpostitse tapahtuvan täydentävän tietojenvaihdon mahdollisuutta.

Muutosehdotus 3

1 artikla, uuden 8 a artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	*AK:n muutosehdotus*
2. Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on myös toimitettava kaikkien muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja Euroopan komissiolle tiedot niistä rajatylittävissä tilanteissa annetuista ennakkopäätöksistä tai ennakkohinnoittelusopimuksista, ***jotka on tehty ajanjaksona, joka alkaa kymmenen vuotta ennen direktiivin voimaantuloa ja*** jotka ovat vielä voimassa päivänä, jona tämä direktiivi tulee voimaan;	2. Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on myös toimitettava kaikkien muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja Euroopan komissiolle tiedot niistä rajatylittävissä tilanteissa annetuista ennakkopäätöksistä***, joiden tavoitteena on alentaa kansallisen verolainsäädännön mukaista veropohjaa konserninrakenteen perusteella,*** tai ennakkohinnoittelusopimuksista, jotka ovat vielä voimassa päivänä, jona tämä direktiivi tulee voimaan***. Tiedot talletetaan lisäksi keskusrekisteriin.***

Perustelu

Muutosehdotuksessa otetaan huomioon eri viranomaisten ilmaisema huoli siitä, että kaikkien viimeisten kymmenen vuoden aikana tehtyjen veropäätösten – jotka eivät välttämättä ole enää voimassa – lähettäminen aiheuttaisi liiallisia hallinnollisia rasitteita.

Muutosehdotus 4

1 artikla, uuden 8 a artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	*AK:n muutosehdotus*
3. ***Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, jos rajatylittävässä tilanteessa annettu ennakkopäätös koskee yksinomaan yhden tai useamman luonnollisen henkilön verotusta.***	

Perustelu

Tämä soveltamisalan rajaamisehdotus vaikuttaa heikennykseltä direktiivin 2011/16/EU soveltamisalaan verrattuna.

Muutosehdotus 5

1 artikla, uuden 8 a artiklan 3 a kohta

Komission ehdotus	*AK:n muutosehdotus*
	3 a ***Yritykset, jotka työllistävät yli 250 henkeä tai joiden vuotuinen liikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma yli 43 miljoonaa euroa ja jotka harjoittavat rajatylittävää liiketoimintaa, toimittavat suoraan komissiolle kaikki rajatylittävässä tilanteessa annetut verotusta koskevat ennakkopäätökset tai päätökset, joiden tavoitteena on alentaa kansallisen verolainsäädännön mukaista veropohjaa konsernirakenteen perusteella, sekä ennakkohinnoittelusopimukset, jotka koskevat kaikkia yhtiön yksiköitä Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Komissio julkaisee monikansallisten suuryritysten ilmoittamat tiedot rekisterissä.***

Perustelu

Monikansallisten suuryritysten tulisi noudattaa erityisiä avoimuusvaatimuksia ja toimittaa rajatylittävässä tilanteessa annetut verotusta koskevat ennakkopäätökset ja ennakkohinnoittelusopimukset valtioittain, sillä suuryritykset hyötyvät todennäköisimmin kilpailun vääristymistä. Näin mahdollistetaan myös se, että asiakkaat voivat saattaa yritykset vastuuseen verokäytänteiden eettisyydestä.

Muutosehdotus 6

1 artikla, uuden 8 a artiklan 4 kohdan b alakohta

Komission ehdotus	*AK:n muutosehdotus*
b) edellä 2 kohdan mukaisesti vaihdettavien tietojen osalta ennen 31 päivää joulukuuta ***2016***.	b) edellä 2 kohdan mukaisesti vaihdettavien tietojen osalta ennen 31 päivää joulukuuta ***2015***.

Perustelu

Ei ole mitään syytä asettaa muutetun direktiivin voimaantulohetkellä edelleen voimassa olevien rajatylittävässä tilanteessa annettujen verotusta koskevien ennakkopäätösten ja ennakkohinnoittelusopimusten toimittamiselle erityistä määräaikaa, joka olisi eri kuin määräaika, joka jäsenvaltioille on asetettu muutetun direktiivin noudattamisen edellyttämien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten antamista ja julkaisemista varten (ks. ehdotetun direktiivin 2 artikla).

Muutosehdotus 7

1 artikla, uuden 8 a artiklan 5 kohdan f alakohta

Komission ehdotus	*AK:n muutosehdotus*
	f) ***eurooppalainen verotunniste (TIN), joka sisältyi komission vuonna 2012 laatimaan toimintasuunnitelmaan veropetosten ja veronkierron torjunnan tehostamiseksi, heti kun se on saatavilla.***

Muutosehdotus 8

1 artikla, uuden 8 a artiklan 6 kohta

Komission ehdotus	*AK:n muutosehdotus*
6. Tietojenvaihdon helpottamiseksi komissio säätää tarvittavista toimenpiteistä ja käytännön järjestelyistä tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi, mukaan lukien toimenpiteistä tämän artiklan 5 kohdan mukaisen tietojenvaihdon yhdenmukaistamiseksi osana 20 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua vakiomuotoisen lomakkeen vahvistamismenettelyä.	6. Tietojenvaihdon helpottamiseksi komissio säätää tarvittavista toimenpiteistä ja käytännön järjestelyistä tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi, mukaan lukien toimenpiteistä tämän artiklan 5 kohdan mukaisen tietojenvaihdon yhdenmukaistamiseksi osana 20 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua vakiomuotoisen lomakkeen vahvistamismenettelyä. ***Jäsenvaltioissa, joissa hajautetut alueelliset tai hallinnolliset yksiköt ovat toimivaltaisia verotuksen alalla, komissio antaa jäsenvaltioille apua varmistaakseen, että ne huolehtivat velvollisuudestaan tarjota koulutusta ja tukea näille yksiköille.***

Perustelu

Direktiiviehdotuksen mukaisia avoimuusvelvoitteita voidaan soveltaa myös alueellisiin ja hallinnollisiin yksiköihin. Vaikka jäsenvaltioiden vastuulla on tarjota koulutusta ja tukea näille yksiköille, komission on varmistettava lainsäädäntöehdotustensa vaikuttavuus käytännössä.

Muutosehdotus 9

1 artikla, uuden 8 a artiklan 8 kohta

Komission ehdotus	*AK:n muutosehdotus*
8. Jäsenvaltiot voivat 5 artiklan mukaisesti pyytää lisätietoja, mukaan lukien rajatylittävässä tilanteessa annetun ennakkopäätöksen tai ennakkohinnoittelusopimuksen koko teksti, sen antaneelta jäsenvaltiolta.	8. Jäsenvaltiot ***ja tarvittaessa niiden alueelliset tai hallinnolliset yksiköt, paikallisviranomaiset mukaan luettuina,*** voivat 5 artiklan mukaisesti pyytää lisätietoja, mukaan lukien rajatylittävässä tilanteessa annetun ennakkopäätöksen tai ennakkohinnoittelusopimuksen koko teksti, sen antaneelta jäsenvaltiolta.

Perustelu

Direktiiviehdotuksen mukaisia avoimuusvelvoitteita ei sovelleta ainoastaan jäsenvaltioiden keskushallinnon veroviranomaisiin vaan myös alueellisiin ja hallinnollisiin yksiköihin, paikallisviranomaiset mukaan luettuina ([1]). Näidenkin tulee siten voida tarvittaessa pyytää tällaisia lisätietoja.

Muutosehdotus 10

1 artikla, uuden 8 a artiklan 10 kohta

Komission ehdotus	*AK:n muutosehdotus*
	10. ***Komission on tarkasteltava kaikkia seuraamuksia, jotka otetaan käyttöön tiedonvaihdosta kieltäytymiseen tai tietojen toimittamatta jättämiseen liittyvissä tapauksissa.***

II **POLIITTISET SUOSITUKSET**

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

1. suhtautuu myönteisesti komission ehdotuksiin, jotka ovat merkittävä askel Euroopan unionin (EU) pyrkimyksissä puuttua siihen tosiasiaan, että veropetokset ja veronkierto aiheuttavat vuosittain arviolta jopa 1 000 miljardin euron verotulojen menetykset EU:n laajuisesti. Verotulojen osuus julkisen sektorin kokonaistuloista EU:ssa on noin 90 prosenttia. Verotulojen menetykset heikentävät suuresti EU:n verojärjestelmien tehokkuutta ja tasapuolisuutta, kasvattavat kaikkiin kansalaisiin ja yrityksiin kohdistuvaa verotaakkaa, supistavat julkisiin ja yksityisiin investointeihin käytettävissä olevia julkisia varoja ja uhkaavat taloudellisen toiminnan sijoittautumispäätöksiin vaikuttavien kilpailun vääristymien vuoksi EU:n tavoittelemaa taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta.

2. kannattaakin komission ehdotusta laajentaa direktiivin 2011/16/EU soveltamisalaa siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla ulottamalla sen piiriin tiedot niistä rajatylittävissä tilanteissa annetuista ennakkopäätöksistä, joiden tavoitteena on alentaa kansallisen verolainsäädännön mukaista veropohjaa konsernirakenteen perusteella, ja ennakkohinnoittelusopimuksista, sillä eräät rajatylittävää toimintaa harjoittavat yritykset hyödyntävät niitä luomalla niiden perusteella järjestelyjä, jotka rapauttavat jäsenvaltioiden veropohjaa ja heikentävät sisämarkkinoiden tehokkuutta.

3. muistuttaa, että komission esittämässä paketissa ei tuomita veropäätösten antamiskäytäntöä, sillä tällaisista sopimuksista säädetään kahdenkymmenenkahden EU:n jäsenvaltion lainsäädännössä ja on oikeutettua, että tietylle alueelle sijoittautuva yritys varmistaa etukäteen verotuksensa tason. On kuitenkin syytä varmistaa, ettei järjestelyjen läpinäkymättömyys aiheuta kilpailun vääristymiä ja veropohjan rapautumista ja sitä kautta julkisen sektorin tulojen alenemista EU:ssa kaiken kaikkiaan.

4. korostaa, että direktiiviehdotuksen mukaisia avoimuusvelvoitteita ei sovelleta ainoastaan jäsenvaltioiden keskushallinnon veroviranomaisiin vaan myös alueellisiin ja hallinnollisiin yksiköihin, paikallisviranomaiset mukaan luettuina. Tästä syystä olisi perusteltua, että myös ne voivat pyytää tietoja ja että komissio voisi tarvittaessa antaa niille tukea ja koulutusta, sillä niiden resurssit ovat rajalliset.

([1]) Direktiivin 2011/16/EU 2 artikla.

5. ihmettelee sitä, ettei komission ehdotukseen sisälly avoimuusvelvoitteita rikkoviin jäsenvaltioihin kohdistuvia erityisiä seuraamusmekanismeja.

6. katsoo, että direktiivi direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta asettaisi uuden perustan, jonka pohjalta komissio voisi neuvotella tämänhetkisten neuvottelujen kohteena olevaa ehdotusta kunnianhimoisemmasta veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevasta standardista OECD:n tasolla.

7. panee merkille, että komissio käyttää oikeusperustana ehdotukselleen direktiiviksi direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 115 artiklaa, joka koskee sisämarkkinoiden toteuttamista, eikä verotuksen yhdenmukaistamista koskevaa SEUTin 113 artiklaa. Koska SEUTin 115 artikla koskee jaetun toimivallan alaa, sovelletaan toissijaisuusperiaatetta. Perusteluosan 2.3 kohdassa esitetyt komission selitykset lisäarvosta, joka saadaan toteuttamalla säädöstoimia Euroopan unionin tasolla, sekä toissijaisuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen noudattamisesta ovat kuitenkin täysin vakuuttavia.

8. muistuttaa, että vaikka EU:lla ei ole suoraa valtaa puuttua kansallisiin verojärjestelmiin, komissio voi tarkastella, ovatko tietynlaiset verojärjestelyt, joissa myönnetään valikoivia veroetuuksia, tiettyjen yritysten saamia sääntöjenvastaisia valtiontukia. Kun otetaan huomioon käynnissä olevat, 21:tä jäsenvaltiota koskevat tutkinnat, joissa tutkitaan keskimäärin 5–10:tä veropäätöstä jäsenvaltiota kohden, ja kun kaksi muuta jäsenvaltiota ei ole vielä edes toimittanut katsausta vuoden 2010 alun jälkeen annetuista veropäätöksistä ([2]), vaikuttaa hyvin tarpeelliselta, että komissio laatii suuntaviivat veropäätösten käsitteestä suhteessa valtiontukiin.

9. on samaa mieltä tarpeesta kumota neuvoston direktiivi 2003/48/EY säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta (nk. säästödirektiivi), sillä neuvoston direktiivi 2014/107/EU, jolla on muutettu neuvoston direktiiviä 2011/16/EU, kattaa kaikki rahoitustuotteet – myös säästödirektiivissä tarkoitetut –, ja on syytä välttää kahden säädöksen soveltamista rinnakkain.

10. on tyytyväinen komission kesäkuussa 2015 tekemään esitykseen yhtiöverotusta koskevasta toimintasuunnitelmasta, johon sisältyy lisätoimenpiteitä, joilla torjutaan veron kiertämistä ja vahingollista verokilpailua, sekä erityisesti sitoumukseen esittää vuonna 2016 uusi ehdotus sellaisen yhteisen yhdistetyn yhtiöveropohjan käyttöönottamiseksi, joka olisi pakollinen ainakin monikansallisille yrityksille. Euroopan komission vuonna 2011 esittämien lukujen mukaan unionin yritykset säästäisivät yhteisen yhdistetyn yhtiöveropohjan ansiosta vuosittain 700 miljoonaa euroa säännösten noudattamisesta aiheutuvissa kustannuksissa ja 1,3 miljardia euroa konsolidoinnin kautta. Komitea kehottaa näin ollen uudelleen komissiota kuulemaan AK:ta yhteistä yhdistettyä yhtiöveropohjaa koskevasta uudesta ehdotuksesta.

Bryssel 14. lokakuuta 2015.

Euroopan alueiden komitean puheenjohtaja

Markku MARKKULA

([2]) http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5140_en.htm